

Grondslag en doel van de Chr. School, II

Waarom lezen in onzen tijd zoovele menschen, die niet gerekend willen worden tot wat wij noemen het Christelijk volksdeel, zonder bezwaar een of ander zich noemend Christelijk dagblad? En waarom zenden zooveel, die z.g. „nergens aan doen“, hun kinderen naar een Christelijke school?

Er zijn Christelijke scholen, waarvan de bevolking voor een zeer belangrijk deel uit genoemde kringen afkomstig is. Is dit een gelukkig verschijnsel, dus iets, waarover we ons zonder meer mogen verheugen?

Moeten we de deuren van onze scholen wagenwijd openzetten voor kinderen uit ongodsdienstige kringen, of moeten we ons eenige reserve voorbehouden?

Ik krijg den indruk, dat zoo in 't algemeen dergelijke kinderen van harte welkom zijn en zonder meer worden toegelaten.

Is dat juist? Zullen ze geen ernstige gevaren betekenen voor de kinderen uit geloovige gezinnen? Mogen we dezen aan de schadelijke invloeden bloot stellen?

Zijn ze nog veilig op de Christelijke school, als een belangrijk percentage van de schoolbevolking komt uit ongelooovige kringen?

Heeft deze kwestie wel voldoende de aandacht van onze schoolbesturen of laat men ze geheel over aan de Hoofden der scholen? Mij dunkt, deze aangelegenheid is belangrijk genoeg om er onze gedachten eens over te laten gaan.

Zou het geen aanbeveling verdienen, als onbekenden hun kinderen presentereeren, eerst eens te informeerden of het werkelijk de bedoeling is hen Christelijk onderwijs te laten geven? Niet zoo zelden hoort men dan: „Mijn ouders staan er op, dat hun kleinkinderen op een Christelijke school gaan. Wijzelf doen er niet zoo zeer aan“. Op de vraag of ze van plan zijn mee te werken als psalmen of Bijbelteksten moeten worden geleerd, antwoorden ze gewoonlijk bevredigend. Ook als hun gezegd wordt, dat vloeken niet geduld, maar gestraft wordt, beloven ze gaarne medewerking, maar als men hen er op attendeert, dat ze groote kans loopen conflicten op te roepen in hun gezin als ze hun kinderen toevertrouwen aan een Christelijke school, omdat deze Kerk- en catechisatiebezoek aanprijst en bioscoop- en kermisbezoek bestrijdt en dat ze wel eens kunnen beleven, dat ze door hun eigen kinderen zullen worden vermaand, omdat ze niet naar de kerk gaan, tenzij ze hun levenshouding wijzigen, dan wordt het anders. Men wil zich dan nog eens bedenken en het resultaat is doorgaans: de kinderen verschijnen niet. „Jammer“, hoor ik zeggen, „en onverantwoord, om zich de kans die men kreeg, zulke kinderen Christelijk onderwijs te geven te laten on-“

glippen. Waarom zulke kinderen niet zonder meer toe te laten? Je kunt dan altijd nog eens zien, hoe het gaat“. Zou 't zoo zijn? Hebt u zich wel eens ingedacht, welke funeste invloeden kunnen uitgaan van kinderen uit wereldsche kringen op anderen, die daar krachtens de Doopsbelofte der ouders behooren?

En dan blijft nog de benauwende vraag: „Hoe komt het toch, dat men zoo gemakkelijk de kinderen, die eigenlijk niet thuis hooren op een Christelijke school er toch heenzendt?“

Of zou er waarheid schillen in de scherpe aanklacht van den oud-minister van O., K. en W., prof. Van der Leeuw, die onlangs schreef, dat het Christelijk onderwijs het geloof niet tot uitdrukking brengt?

Hij schreef in „De Groene Amsterdammer“: „Natuurlijk zijn er vele Christelijke onderwijzers en leeraren, die dit wel doen. Maar over het geheel, neen! Omdat Christelijk geloof iets is, dat niet in eenige uren godsdienstonderwijs of in een opening en sluiting met gebed voldoende tot uiting komt, hoe nuttig en noodig deze dingen ook zijn. Omdat Christelijk geloof iets is, dat het geheele leven doordringt en dus ook dat van een school, omdat een Christelijke school dus een heel ander ding zou moeten zijn dan een niet-Christelijke, met een geheel andere opvatting van „leerstof“, van de verhouding tusschen kind en opvoeder. Natuurlijk is dit gewenscht voor elke school; maar wanneer het Christelijk onderwijs daarmee niet begint, maar in methoden, onderwijs en opvatting, in leerstof en leerplan precies lijkt op de rest, behalve dat er iets „bij komt“ — waartoe dan Christelijk onderwijs?“

Tot zoover Prof. Van der Leeuw.

Hier wordt dus kort en goed de beschuldiging uitgesproken en dat heusch niet door den eerste den beste:

„Op de Chr. school wordt, de uitzonderingen daargelaten, geen Christelijk onderwijs gegeven“. Heeft deze aanklager gelijk?

Als hij gelijk heeft, dan wordt het hoog tijd, dat wij ons bekeeren en alvast ophouden in Unieredevoeringen e.d. de gedachte te suggereren, dat het met de Christelijke school wel in orde is en zoodoende een valsehe gerustheid kweeken, die alleen maar gevaarlijk is.

We zullen ons opnieuw moeten bezinnen over de vraag, wat eigenlijk Christelijk onderwijs is en hoe wij onze scholen moeten inrichten, opdat ze werkelijk aanspraak kunnen maken op den naam Christelijke scholen.

Maar daarover een volgenden keer.

K. v. H.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

„Aangaande de valse kerk, die schrijft zich en hare ordinantiën meer macht en autoriteit toe dan den woorden Gods en wil zich aan het juk van Christus niet onderwerpen..... zij vervolgt die heilig willen leven naar het woord Gods.“

Deze dingen zijn de laatste jaren gevonden in de Geref. kerken. Door de Synodebesluiten van 1944 zijn een groot aantal getrouwe ambtsdragers of geschorst en afgezet of men heeft hun de bediening onmogelijk gemaakt.

Deze Synodebesluiten bewegen zich grotendeels om 't leerstuk van de kinderdoop. Voor de gehele strijd verwijs ik naar de officiële stukken der Synodes en naar de talrijke brochures. Deze geschriften alleen kunnen de ware toedracht der zaken onthullen.

De geschorste en afgezette ambtsdragers staan allen zonder enige twijfel op de grondslag van Schrift en belijdenis. Men kan ze zoals bijvoorbeeld de remonstranten of Geelkerkianen geen ketter noemen. De Synodes hebben dat ook niet gedaan. De bedoelde ambtsdragers hadden dan ook het recht de Synodebesluiten, die zij niet konden aanvaarden, ook daadwerkelijk niet te erkennen. Zo staat het in de Dordtsche Kerkenorde (Art. 31). Natuurlijk zijn wij aan Synodebesluiten gebonden, het moet geen chaos worden in de kerken, tenzij..... tenzij, zij strijdig worden bevonden, met hetgeen in de kerken de hoogste autoriteit heeft, namelijk het woord Gods en hetgeen in overeenstemming daarmee is vastgelegd in belijdenis en kerkenorde. De Synodes hebben gelegenheid genoeg gehad na 1941 het begane onrecht te herstellen. Doch men is op de ingeslagen weg voortgegaan.

Hier tegen spreek ik uit, dat ik de bedoelde ambtsdragers, die zich hebben vergaderd tot de Geref. kerken (onderh. Art. 31) als ambtsdragers blijf erkennen en wel verre van hun scheurmakers te noemen.

Tegen alle verdraaiing van woorden en alle gevoelen van haat spreek ik uit, dat ik hun daden zie van grote gehoorzaamheid en trouw aan de Koning der kerk.

En al doe ik deze daad van verandering, ik ontken, dat ik veranderd zou zijn. Want ik voeg mij weer bij de oude kerk der reformatie, bij de ware kerk van Christus, bij de kerk ook van mijn ouders en grootouders.

Men mag de kerk niet verlaten, welnu daaraan houd ik mij, als ik mij weer voeg bij de ware kerk.

Sommigen van mijn mede broeders en zusters menen, dat deze verkeerde tuchttoefeningen over tientallen ambtsdragers de kerk als zodanig niet aantast. Doch dit is een ernstige dwaling. Zeker, wij zijn allen zond-

ge menschen. Ook de kerken van Art. 31 worden gevormd door zondige menschen.

Maar dit alles doet de woorden van onze belijdenis niet te niet: er is een ware en een valse kerk. De kerk wordt wel degelijk aangetaast door deze zondige tuchttoefeningen.

De gevolgen hiervan zijn ook reeds duidelijk te zien. Ik heb in dit schrijven niet de gelegenheid allerlei verschijnselen met name te noemen. Ik wijs er echter in het algemeen op, dat de belijdenis zelf in gevaar is. De Geref. kerken, die enerzijds een strijd voeren (dat doen ze tenminste voorkomen) om de titel en de jota, handhaven anderzijds de belijdenis in haar geheel niet meer. De kerkelijke theorie en de praktijk van vandaag gaan bijvoorbeeld in tegen de belijdenis juist omtrent de kerk. Men staat op het ogenblik nagenoeg als eenling, als men in de Synodale Geref. kerken de artt. 27—29 van de Ned. geloofsbelijdenis wil verdedigen en handhaven. Ik wijs ook op het ernstige kwaad van het insluipend Barthianisme. De komende strijd van en in de kerk zal onder meer een strijd tegen het Barthianisme zijn.

Meen niet, dat ik de Synodale Geref. kerken gemakkelijk verlaat. Het is voor mij een zware strijd geweest, en dat is het nog. Veel mij dierbaar werk zeg ik daarbij vaarwel, en veel vrome broeders en zusters komen hierdoor gescheiden van mij te leven. Meen niet, dat ik door deze stap mij plaats boven mijn broeders en zusters, die achter blijven. Reformatie is steeds het maken van een nieuw begin met de Here, is terugkeer, is ook het: wij hebben gezondigd.

Maar toch is er bij mij ook grote blijdschap. Blijdschap, dat ik tot deze daad komen mag en dat ik daarvoor ook tegenover U getuigenis mag afleggen. Blijdschap, omdat in de geestelijke strijd, die ik doormaakte, ik sterker dan ooit ben teruggeworpen op Schrift en belijdenis, en daarin op de gemeenschap met onze God in Jezus Christus.

Men heeft mij onlangs gevraagd, of ik ondanks alle bezwaren, die ik heb tegen de Synodale Geref. kerken, het niet mijn taak acht in die gemeenschap mijn getuigenis bij voortduur te doen horen tegen alle zonde en afwijking. Ik acht het van groot belang hierop nog even in te gaan, door te antwoorden: een getuigenis hoop ik bij voortduur te laten horen, maar niet vanuit die gemeenschap. Men mag een kerkverband niet om kleinstheden verlaten. Evenmin om geconstateerde verbastering. Maar er zijn grenzen. Als een kerk tegen klemmend getuigenis in blijft voortgaan op de weg der zondige tuchttoefening, als zij ondanks ernstig vermaan blijft vervolgen, die heilige leven, kan men zich niet langer beroepen op het feit, dat wij allen zondige menschen zijn. Zij wordt dan, naar luid van Schrift en belijdenis tot valse kerk. Zulk een kerk verlate men: „een iegelijk is schuldig zich bij de ware kerk te voegen“.

Dit schrijven heeft mede ten doel U op te wekken dit te doen. Maakt U los van alles wat ingaat tegen Schrift, belijdenis en kerkorde. Dan blijven de meningsverschillen, zeer zeker!

Maar U staat dan op het enige fundament, dat de kerk kan hebben, dat is Jezus Christus en Zijn werk.

En daarom voeg ik mij bij de Geref. kerken onderhoudende Art. 31.

Daarom wil ik van uit die gemeenschap mijn getuigenis doen horen in de wereld, die steeds meer van het boze vol wordt.

Ik voeg mij met blijdschap bij die vertrapte gemeenschap, niet omdat zij vertrap is, maar omdat zij staat op de vaste bodem van Schrift, belijdenis en kerkorde.

Ik bid U bij het overwegen van dit schrijven toe de leiding van de Heilige Geest, die daarin bestaat, dat Hij U leidt en terugleidt naar het Woord van God.

Met broedergroeten,

(w.g.) C. SMITS.

Een Schriftuurlijk getuigenis

GORINCHEM, Februari 1949.

Aan de Redactie van „De Reformatie“,
Prof. Dr K. Schilder, Vloedijk 14,
Kampen.

Mijne Heren,

Van een zoon van een overleden vriend van me, ontving ik bijgaand schrijven, hetgeen ik U ingesloten overhandig om met zijn goedkeuring in Uw blad te willen opnemen (afschrift hieronder, K. S.).

Dr C. Smits,
Veldhuysenlaan 15, Laren (N.-H.).

Laren (N.-H.), 8 Nov. 1948.

Waarde Broeders en Zusters,

Hieronder vindt U het afschrift van een brief, die ik deed toekomen aan de Kerkeraad van de Geref. Kerk te Laren (N.-H.).

Welcrlw. en Eerw. Broeders,

Na de brief die ik U enige maanden geleden deed toekomen en na het tweetal gesprekken, dat ik met afgevaardigden van de kerkeraad mocht hebben, zal mijn besluit, — namelijk om mij met mijn gezin te onttrekken aan het verband van de Geref. Kerk te Laren (N.-H.) en mij met mijn gezin te voegen bij de Geref. kerk onderhoudende Art. 31 van de Dordtsche Kerkenorde te Hilversum, U niet verwonderen.

Toch acht ik het wenselijk nog eenmaal uiteen te zetten hoe ik tot genoemd besluit ben gekomen. En wel om twee redenen.

Ten eerste meen ik met deze uiteenzetting een plicht te vervullen jegens U en mijn mede broeders en zusters in het algemeen en U te wijzen op hetgeen ik ook voor U zie als het gebod des Heren.

Ten tweede: deze zaak geschiedt niet in een hoek. Ik acht het daarom gewensd voor al mijn kennissen een publieke verantwoording te schrijven.

In verband hiermede zult U het kunnen verstaan, dat ik een afschrift van deze brief aan verschillende mijner kennissen doe toekomen.

Ik verklaar dan dat ik Uw kerkverband verlaat, omdat ik de gemeenschap der Geref. kerken niet langer kan zien als de ware kerk en moet ik, als ik mijn belijdenis lees, besluiten, dat zij tot valse kerk zijn geworden en dit ook hoe langer hoe meer worden.

Immers in de art. 27—29 van de Ned. Geloofsbelijdenis lezen wij over de merktaken van de ware en valse kerk. Ik zal dit alles hier niet uitvoerig uiteen zetten, doch wij lezen daar o.a.:

hans, die aan vrijmakingen teld werd, op ment“. O, en dat in een steek meer en redeloozen u men moeten er maalt om len Geest niet aft een waterbranden, een

wij zijn geen van het laat verzonden is, geen enkele lijks ervan te p hebben te adviezen, die

tuidelijk. Heropgemerkt, dat e kwestie van vikkeld is, en t, dat op één ander zoo ge zijn er altijd in kant ener t. Als voor deze kwestie Ik denk aan n te herhalen are en jaren principieel onds Huis heeft Kuyper s één van zijn rijk: in Gods richtsnoer, de vens van alle akvereeniging, egeven parool ien sten oetting is va rkdienst prin ord gesneden) schen, die dá odra-het-hek el dadelijk be ook vier keer een woordje s onder dege, wij zijn in zelf een keer menschen, die or dat parool n: ook al ker iden: ik ben lnee, nou dan oe 't dan toch. massa kwaad.

eggen. Het ad den laatste n stormwinden Post een foto vliegenier, en lstoeten: door n de snel de man, vóór lading in zijn tenslotte zijn onherkenbaar n deze weken open, hun ge een keer niet a tusschen de bben van het weer wat be maar de ner tog nerveuzer vie er anders n toetsen: w den verstaan; t, maar allea vragen: danc t; want er or een kunst maard die door d tot de a r det meer naar thoudt, d.w.z. rustige n recht houdt, t h ij, d a t ang je in het o wee, als je t meer landen

opmerkingen K. S.